

Sociological explanation of determinants affecting the normativity of citizenship

Noureddin Allhdadi^{1*}

Assistant Professor, Department of Sociology, Payam Noor University, P.O. Box 4697-19395, Tehran, Iran

Saeid Goodarzi²

Assistant Professor, Department of Sociology, Payam Noor University, P.O. Box 4697-19395, Tehran, Iran

Hamzeh Beigi Harbagh³

Assistant Professor, Department of Law, Payam Noor University, P.O. Box 4697-19395, Tehran, Iran

Abstract:

Context and purpose: Normativeness of citizenship is a social mechanism that acts as agency and normative obligation around the axis of citizenship rights, citizenship participation and citizenship responsibility. The aim of the current research is to analyze the social and cultural structures affecting the normality of citizenship among the citizens of Borujerd.

Method: In terms of methodology, this research is based on comparative strategy, quantitative method, survey technique and questionnaire tool. The population under study is the citizens of Borujerd city 15 years old and above and the sample size is 384 people.

Findings: The results of the research show that there is a positive and significant correlation between the independent variables of media consumption, family structure, social isolation, social trust and lifestyle with normality of citizenship, but there is a relationship between social and economic class and normality of citizenship. There is no significant correlation. Also, the results indicate a negative and significant correlation between social isolation and normality of citizenship. Also, the multiple correlation coefficient of the remaining five variables in the regression analysis with the dependent variable is 0.430%, which means that 0.430% of the variance The normality of citizenship as a dependent variable is explained and predicted by the independent variables of media consumption, lifestyle, family structure, social isolation and social trust, and the remaining percentage is explained by other variables. According to the regression coefficients of each of the variables of the regression equation, which are among the standardized coefficients (beta) and have the ability to be compared, according to the variables of media consumption, lifestyle, family structure, social isolation and social trust, they have the most influence in the order of the variance of the norm. They have citizenship.

Conclusion: Based on the results of the research, it can be said that the normality of citizenship is built and organized under the influence of social and cultural structures on the one hand, and on the other hand, it is also in the organization and construction of social structures and Culture is effective and constructive. In fact, the normality of citizenship is one of the important sociological structures that acts as a balance, balance, coordination and synergy between the rights and responsibilities of citizenship, and in the meantime, the role of building an interactive, collaborative and dialogue, as well as responsible media and other important sociological structures such as lifestyle and social trust will be very important and path-breaking in the institutionalization of citizenship norms and citizenship norms.

Keywords: Social, cultural, normality, citizenship, citizens.

¹ Email: nalahdadi@pnu.ac.ir (Corresponding Autor)

² Email: sgoodarzi1355@pnu.ac.ir

³ Email: beigh@pnu.ac.ir

تبیین جامعه‌شناختی تعیین‌کنندگان اثرگذار بر هنجارمندی شهروندی

نورالدین اله دادی^{۱*}، سعید گودرزی^۲، حمزه بیگی هریاغ^۳

تاریخ پذیرش مقاله: ۱۴۰۳/۰۳/۱۹

تاریخ دریافت مقاله: ۱۴۰۲/۱۱/۱۴

چکیده

زمینه و هدف: هنجارمندی شهروندی یک مکانیزم اجتماعی است که به مثابه عاملیت و تعهد هنجاری حول محور حقوق شهروندی، مشارکت شهروندی و مسئولیت‌پذیری شهروندی عمل می‌نماید. هدف پژوهش حاضر تحلیل سازه‌های اجتماعی و فرهنگی اثرگذار بر هنجارمندی شهروندی در بین شهروندان بروجرد می‌باشد.

روش: به لحاظ روش‌شناسی، این پژوهش مبتنی بر استراتژی قیاسی، روش کمی، تکنیک پیمایش و ابزار پرسشنامه است. جامعه مورد مطالعه شهروندان ۱۵ سال به بالا شهر بروجرد و حجم نمونه ۳۸۴ نفر می‌باشد.

یافته‌ها: نتایج پژوهش نشان می‌دهد رابطه همبستگی مثبت و معناداری بین متغیرهای مستقل مصرف رسانه‌ای، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی، اعتماد اجتماعی و سبک زندگی با هنجارمندی شهروندی وجود دارد، ولی بین طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی رابطه همبستگی معناداری وجود ندارد. همچنین نتایج بیانگر رابطه همبستگی منفی و معناداری بین انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی می‌باشد. همچنین ضریب همبستگی چندگانه پنج متغیر باقیمانده در تحلیل رگرسیون با متغیر وابسته نیز ۰/۴۳۰ درصد می‌باشد که به معنای این است که ۰/۴۳۰ درصد از واریانس هنجارمندی شهروندی به عنوان متغیر وابسته با متغیرهای مستقل مصرف رسانه‌ای، سبک زندگی، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی و اعتماد اجتماعی تبیین و پیش‌بینی می‌شود و درصد باقیمانده به وسیله متغیرهای دیگری تبیین می‌شوند. با توجه به ضرایب رگرسیون هر یک از متغیرهای معادله رگرسیون که از ضرایب استاندارد شده (بتا) بوده و قابلیت مقایسه را دارند به ترتیب متغیرهای مصرف رسانه‌ای، سبک زندگی، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی و اعتماد اجتماعی بیشترین تأثیرگذاری را در تبیین واریانس هنجارمندی شهروندی را دارند.

نتیجه‌گیری: با اتکا به نتایج پژوهش می‌توان گفت هنجارمندی شهروندی از سویی تحت تأثیر سازه‌های اجتماعی و فرهنگی ساخت و سامان می‌یابد و از سوی دیگر خود نیز در سازمان و ساخت‌دهی به سازه‌های اجتماعی و فرهنگی اثرگذار و ساخت‌دهنده می‌باشد. در واقع هنجارمندی شهروندی از سازه‌های مهم جامعه‌شناختی به شمار می‌آید که به مثابه تعادل، توازن، هماهنگی و هم‌افزایی بین حقوق و مسئولیت‌های شهروندی عمل می‌نماید و در این بین نقش ساخت خانواده تعاملی، مشارکتی و گفتگویی، همچنین رسانه‌های مسئولیت‌مدار و دیگر سازه‌های مهم جامعه‌شناختی از قیاس سبک زندگی و اعتماد اجتماعی در نهادینه شدن هنجارهای شهروندی و هنجارمندی شهروندی بسیار مهم و رهگشا خواهد بود.

واژگان کلیدی: اجتماعی، فرهنگی، هنجارمندی، شهروندی، شهروندان.

^۱ استادیار گروه جامعه‌شناسی دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵، تهران، ایران، (نویسنده مسئول)

(E mail: nalahdadi@pnu.ac.ir)

^۲ استادیار گروه جامعه‌شناسی دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵، تهران، ایران

(E mail: sgoodarzi1355@pnu.ac.ir)

^۳ استادیار گروه حقوق دانشگاه پیام نور، صندوق پستی ۴۶۹۷-۱۹۳۹۵، تهران، ایران

(E mail: beighi@pnu.ac.ir)

مقدمه و طرح مسأله

شهروندی نقطه آغازین برای ورود به بسیاری از مفاهیم جامعه‌شناختی امروزی و بررسی آن‌ها به شمار می‌رود. پیوند بسیاری از مفاهیم از جمله مسئولیت‌پذیری، توسعه شهری، آزادی، مشارکت، عدالت، هویت، نابرابری اجتماعی، سرمایه اجتماعی و غیره با مفهوم شهروندی، منجر به تلاش‌های گسترده برای توسعه نظریه شهروندی، از نظریه‌های کلاسیک شهروندی گرفته تا پیدایش نظریه‌های پست مدرن در این حوزه شده است. به گونه‌ای که می‌توان گفت این مفهوم به مثابه پویاترین مفهوم اجتماعی جامعه مدرن و همچنین یکی از پرمناقشه‌ترین مباحث مورد توجه جامعه‌شناسان و سایر رشته‌های مرتبط بدل شده است (آمین‌آقایی، ۱۳۹۶: ۵). ترنر شهروندی را مجموعه از حقوق و الزامات اجتماعی دانسته که به افراد در یک جامعه شهری، هویت رسمی و قانونی داده است (رحیمی، ۱۳۸۶: ۷۵). تحولات پدید آمده در جوامع حتی در کشورهای در حال توسعه، حرکت به سوی نظام‌های مدیریت مشارکتی به ویژه از دهه ۱۹۶۰ را نشان می‌دهد که لازمه آن رعایت اصول شهروندی و ایجاد نهادهای مدنی بر پایه این اصول است. بنابراین می‌توان گفت کارکرد اصلی شهروندی، اداره جامعه مبتنی بر رعایت حقوق دیگران و تعهد به انجام وظایف به منظور حفظ نهادهایی است که این حقوق را برقرار و پایدار نگه می‌دارند (فالکس، ۲۰۰۰: ۱۶۷).

شهروندی از یک سو به افراد، اجازه دخالت آگاهانه در سرنوشت خود و جامعه را می‌دهد تا از اعضای خود انتظار داشته باشد و از سوی دیگر این حق را برای جامعه قائل است حقوق دیگران را به رسمیت بشناسد که این امر با مشارکت آگاهانه، نقادانه و فعال آنان محقق خواهد شد. به بیان دیگر سلامت جامعه و تداوم انسجام آن نه تنها به عادلانه بودن نهادهای جامعه، بلکه به خصایص، نگرش‌ها، رفتارها و باورهای اعضای آن وابسته است. این که حقوق و مسئولیت شهروندی معنا می‌یابد و نحوه حضور و دخالت افراد در فرایندهای سیاسی و اجتماعی نیز در نهادینه شدن فرهنگ شهروندی بازتاب می‌یابد. در این شرایط اعضای جامعه ضمن آشنایی و آگاهی از حقوق خود قادر می‌گردند با گفتگو و رفتار مناسب و مؤثر، دولت و سازمان‌های مدیریتی و اجرایی را ملزم به پاسخگویی و شفافیت نموده و با انجام تعهدات و مسئولیت‌های خود فضای مناسبی برای رشد و توسعه جامعه از یک سو و زندگی بیشتر و رفاه بیشتر برای افراد از سوی دیگر فراهم کنند. در حقیقت حل مسائل و مشکلات اجتماعی نظیر حفظ محیط زیست، بزهکاری، مسائل و مشکلات اجتماعی و... با برخورداری از حقوق مدنی مثل حق مشارکت و امکانات زندگی نظیر فضاهای فرهنگی، تفریحی، خدماتی مناسب‌تر و با انجام تکالیف شهروندی میسر خواهد شد که از نوعی احساس تعلق به جامعه یا فرهنگ شهروندی نشأت می‌گیرد. به این ترتیب با شکل‌گیری فرهنگ شهروندی و ورود اعضای جامعه به حوزه‌های مختلف نظارتی و مشارکتی، مشکلات اجتماعی و شهری کاهش یافته، نیازها و انتظارات متعدد و متنوع افراد برآورده و پیشگیری از فساد و جرم در سطوح فردی و اجتماعی امکان‌پذیر خواهد شد. بررسی‌ها در زمینه شهروندی نشان می‌دهد که در تعابیر مختلف اغلب جنبه‌های حقوقی مورد تأکید قرار گرفته است؛ با این همه تجربه شهروندی، تنها به موقعیت حقوقی فرد محدود نمی‌شود، بلکه به روابط بین افراد و گروه‌های اجتماعی نیز وابسته است. روابطی که در برخی موارد با فشارها و محدودیت‌هایی در ایفای نقش شهروندی همراه است و به نوبه خود در احساس تعلق و وابستگی افراد و گروه‌ها به نظام اجتماعی تأثیر می‌گذارد. اهمیت مسأله شهروندی از این جهت است که بر اساس اصول شهروندی همه اعضای جامعه برابر فرض شده و از یک سو واجد حق برخورداری از تمام امتیازات و منافع بوده و از سوی دیگر مسئول و مکلف به مشارکت در جامعه هستند (محمدی و همکاران، ۱۳۸۹: ۶۶).

امروزه شهروندی را قالب پیشرفته شهرنشینی می‌دانند، شهرنشینان زمانی که به حقوق یکدیگر و قوانین اجتماعی احترام می‌گذارند و به مسئولیت خویش در قبال شهروندان دیگر و اجتماع عمل می‌کنند به شهروند ارتقاء می‌یابند. بنابراین شهروندی صرفاً به معنای زندگی در شهر نیست، بلکه وسعت استانی و کشوری را نیز در برمی‌گیرد و با توجه به پیشرفت‌های تکنولوژی ارتباطات می‌توان شهروندی را برای جامعه جهانی نیز در نظر گرفت. از طرفی شهروندان همانند اجزایی از یک سیستم هستند که

هر کدام کارکرد مشخصی دارند و ایجاد سامان و نظم در حوزه‌های مختلف مستلزم انجام وظایف محوله، کارکرد صحیح هر یک از این عناصر در کنار سایر مؤلفه‌های اجتماعی، فرهنگی از جمله مدیریت شهری است (جوادی و همکاران، ۱۴۰۱: ۱۴۹).

مطالعه علمی شهروندی و فرهنگ شهروندی به مثابه نوعی فرایند از قرن ۱۹ همگام با جامعه بدنی و دولت‌های ملی شکل گرفته است. این پدیده در دهه‌های اخیر از مهم‌ترین مسائل اجتماعی معاصر است. در این روند شهروند و فرهنگ شهروندی از پویاترین مفاهیم اجتماعی و فرهنگی دنیای مدرن تلقی شده است؛ یا به عبارت دیگر باید گفت که اساس جامعه مدنی بر محور نهادهای اجتماعی نظام شهروندی و فرهنگ حاکم بر آن شکل گرفته است. از این رو شالوده‌های اصلی جامعه مدنی به مثابه نظام اجتماعی و سیاسی را نهادهای شهروندی مثل نهاد قانونگذاری و نهاد نظام حاکمیت سیاسی مردم بر مردم می‌سازند (عاملی، ۱۳۸۰: ۱۶۸). فرهنگ شهروندی از عوامل متعدد تاریخی، اجتماعی و سیاسی تأثیر می‌پذیرد، اما برای شکل‌گیری فرهنگ شهروندی نیاز به سه عنصر آرمانی است که یکی شهروند فعال (در عرصه خصوصی) دیگری سازمان کارا و اثربخش (در عرصه عمومی) و سوم حاکمیت خوب (در عرصه دولت) است (اذانی، ۱۳۹۰: ۸).

رعایت فرهنگ شهروندی در افزایش احساس مسئولیت اجتماعی، اعتمادپذیری و تعهد مدنی مؤثر است؛ در حوزه فرهنگ شهروندی باید به مجموعه‌ای از پارامترها و متغیرهایی اشاره کرد که جزء کلیدواژه‌های اصلی فرهنگ شهروندی‌اند. این مفاهیم کلیدی همان مسئولیت‌پذیری شهروندی، قانون‌مند بودن شهروندان، مشارکت اجتماعی و هنجارپذیری از الگوهای شهری است (شربتیان، ۱۳۸۷: ۱۲۰).

علاوه بر آن از آنجا که مفهوم شهروندی، می‌تواند در جامعه چارچوب نظری را برای دستیابی به اشتراک نظر و توافق اتحادساز و ائتلاف گروه‌ها، جریان‌ها و طبقه‌های مختلف اجتماعی فراهم آورد، ظرفیت‌های گسترده‌ای برای ایجاد و تثبیت مبانی همبستگی ملی دارد. این چارچوب که ماهیتی تجمعی- ائتلافی دارد، از این ظرفیت برخوردار است که با همبسته و یکپارچه ساختن هویت ذیل همبستگی اجتماعی در درون دولت ملی، به چشم‌اندازهای ملی نظیر مشارکت سیاسی، تعلق ملی و هویت ملی معنا می‌بخشد (قایدگیوی و همکاران، ۱۳۹۸: ۸۰).

در ارتباط با هنجارمندی شهروندی، می‌توان گفت ارتباط هنجارمندی شهروندی با سازه‌های اجتماعی و فرهنگی تعیین‌کننده، مهم و اثرگذار جامعه‌شناختی از جمله ساخت خانواده، طبقه اجتماعی، سبک زندگی و... دوسویه و درهم تنیده است؛ همان‌طوری که هنجارمند و نهادینه شدن شهروندی بر سازه‌های مهم اجتماعی و فرهنگی اثرگذار است، از سوی دیگر این سازه‌ها نیز بر هنجارمندی، تقویت و توسعه شهروندی اثرگذارند. هنجارمندی شهروندی شامل مجموعه‌ای از ارزش‌ها، نگرش‌ها و قوانین بنیادین مشترک است که دربردارنده‌ی احساس تعلق، تعهد و احترام به میراث مشترک، همچنین تشخیص حقوق و تکالیف شهروندی است این پژوهش به دنبال پاسخگویی به این سوال مهم جامعه‌شناختی است که آیا بین سازه‌های اجتماعی و فرهنگی و هنجارمندی شهروندی ارتباط معناداری وجود دارد؟

پیشینه پژوهش

جن وانگ و چاک کونگ ونگ^۱ (۲۰۱۹)، در پژوهشی کوشیده‌اند به این پرسش پاسخ دهند که آیا ارزش‌های چینی تأثیری مستقیم بر رفتار شهروندی دارد. نتایج پژوهش مدل مفهومی تحقیق را تأیید کرد و ارتباط بین ارزش‌های چینی و رفتار شهروندی را نشان داد.

کوپسکو^۲ (۲۰۱۱)، در تحقیقی با عنوان «جنبه‌های ساخت هویت در درون موقعیت جهانی شدن» بر مشکلات ساختاری هویت اجتماعی و فردی در شرایطی که جهانی شدن روی داده است، تمرکز کرده است. نویسنده مقاله مفهوم هویت را از دیدگاه

^۱ Wang, jen and chak-keung Wong

^۲ Coposescu

مدرن و پست مدرن تحلیل می‌کند. در نهایت در این تحقیق عنوان شده است که وجود یک رویکرد استراتژیک جدید برای تعریف و تفسیر هویت در عصر جهانی شدن، به منظور توضیح و فهم تغییرات اجتماعی در سطوح محلی، منطقه‌ای و جهانی ضروری است.

باسل آکار^۱ (۲۰۱۲)، در پژوهشی نشان می‌دهد که روابط متقابل پیچیده‌ای بین مفاهیم شهروندی در سطح ملی، فنون یادگیری تکرار، واکنش احساسی به موضوع‌های مناقشه‌انگیز و فرصت‌های محدود برای تفکر انتقادی و درگیر شدن در گفتگوی کلاسی وجود دارد.

الکساندرا لوک سیت و درک اوری^۲ (۲۰۱۰)، در پژوهشی تفاوت‌های فرهنگی در برخورد با مهاجرین را در کشور آمریکا مورد بررسی قرار دادند. نتایج تحقیق نشان داد که زندگی در همسایگی مهاجرین به تفاوت‌های شهروندان در محل کار متفاوت است و این مسأله نیز با نوع دیدگاه مثبت این کارمندان از مهاجرین ارتباط دارد.

رمضان آلاباس^۳ (۲۰۱۰)، تحقیقی با عنوان تصورات دانش‌آموزان مقطع ابتدایی از مفهوم شهروندی انجام داده‌اند. نتایج این تحقیق نشان داد که شهروندی از نظر آنها مبتنی بر چهار مقوله اصلی زندگی در کشور، تعلق به ملتی خاص، جوان بودن و تکیه بر هویت می‌باشد.

قایدگیوی و همکاران (۱۳۹۸)، در پژوهشی با عنوان تحلیل رابطه هویت ملی و پایداری به فرهنگ شهروند: مورد مطالعه کلان شهر شیراز، به این نتیجه رسیدند که بین هویت ملی و ابعاد آن که عبارتند از هویت اجتماعی، هویت سیاسی، هویت فرهنگی، هویت تاریخی، هویت جغرافیایی، هویت دینی و هویت زبانی با پایداری به فرهنگ شهروندی، رابطه معنادار، مثبت و مستقیم وجود دارد.

محمودی (۱۳۹۰)، در تحلیل محتوا کتاب‌های درسی تعلیمات اجتماعی سه پایه دوره راهنمایی، به این نتیجه رسیدند که ۴۵/۵ درصد محتوای کتاب‌ها به آموزش شهروند قانون‌مدار، ۳۶/۰۶ به شهروند مشارکتی و ۱۸/۴۴ به آموزش شهروندی، اختصاص داده شده است.

اذانی و همکاران (۱۳۹۰)، در مقاله خود پیرامون تحلیل فرهنگ شهروندی در شهر یزد نشان می‌دهند که شهروندان یزدی در ابعاد سه گانه شهروندی، یعنی مشارکت جویی، مسئولیت‌پذیری شهروندی و رعایت قوانین و در نهایت پایداری به اصول شهروندی در حد متوسطی قرار دارند.

چارچوب نظری پژوهش

شهروندی یکی از مهم‌ترین ایده‌های اجتماعی است که به منظور کمک به شناخت بهتر جامعه، روابط درونی آن و هدایت کنش‌ها و رفتارها به وجود آمده است. این مفهوم ریشه در گستره‌ی تاریخ دارد و همواره مورد توجه متفکران بوده است. شهروندی مانند هر مفهومی دیگر در بستر تاریخی - اجتماعی و درون شبکه‌های مفهومی، محتوا و معنای خود را آشکار ساخته و سیر تحولی خود را داشته است. با این همه تجربه شهروندی، تنها به پایگاه حقوقی فرد بستگی ندارد، بلکه به روابط بین افراد و گروه‌های اجتماعی نیز وابسته است (محبی، ۱۳۸۴: ۱۵).

از دیدگاه جامعه‌شناختی زندگی افراد و هویت آنان به عنوان شهروند، به دلیل بقاء و دوام اجتماع بوده و ضرورتاً هویت اجتماع بر هویت افراد ارجحیت دارد. در این تفکر، شهروندی به معنای عضویت کامل در اجتماع و عمل به تعهدات و وظایف است که در قالب مشارکت اجتماعی و سیاسی در جامعه و حکومت تبلور می‌یابد، به گونه‌ای که افراد بدون اجبار و

^۱ Akar Bassel

^۲ Louksyte, Aleksandra and Derek Avery

^۳ Alabas, Ramazan

محدودیت با عمل به مسئولیت اخلاقی و وظایف اجتماعی، منافع خود و اجتماع را دنبال می‌کنند. در این برداشت، شهروندی علاوه بر مشارکت فعال در زندگی سیاسی دربردارنده انتظاراتی چون تعهد و وفاداری به کشور، ملت و دولت، دفاع از میهن، اطاعت از قوانین، تسامح و مدارا با دیگران و نظایر آن نیز هست (اولدفیلد^۱، ۱۹۹۰).

شهروندی در درون یک بستر شکل می‌گیرد که تاریخ، سنت‌ها، نهادها، عوامل محیطی و جغرافیایی و... بدان معنا بخشیده و تا زمانی که این عوامل پابرجا باشند، اهمیت فرد را به عنوان یک موضوع محوری در تحلیل هویت شهروندی حفظ خواهد کرد. بنابراین به نظر می‌رسد در بحث هویت شهروندی آنچنان که امروزه نئولیبرال‌ها و نئواجتماع‌گرایان بیش‌تر به هم نزدیک شده‌اند، حقوق و مطالبات شهروندان به همان اندازه تکالیف و وظایف آنان اهمیت یافته و در شکل‌گیری هویت شهروندی تردید و تشکیکی حتی آکادمیک هم وجود ندارد. در واقع شهروندی در سه سطح بحث می‌شود که منزلت و حقوق و هویت سطوح سه‌گانه آن را تشکیل می‌دهد. در سطح اول، شهروندی به مثابه منزلت است که عضویت در یک جایگاه و ایفای نقش مورد انتظار در اجتماع را توضیح می‌دهد، سطح دوم، شهروندی در بعد حقوق مورد ارزیابی قرار می‌گیرد که بیانگر ظرفیت‌ها و مصونیت‌هایی است که با منزلت ارتباط دارد و در سطح نهایی، شهروندی به مثابه هویت مطرح می‌شود که حاکی از جنبه‌های رفتاری کنش فردی در برابر جامعه و درک این مطلب است که فرد بخشی از جامعه را تشکیل می‌دهد. البته این پنداشت‌ها از شهروندی ارتباط تنگاتنگی با حاکمیت رسمی دارد (جوپک^۲، ۲۰۰۷).

در تعابیر دیگر، بحث از این سه سطح فراتر رفته و رابطه شهروندی و نابرابری اجتماعی نیز مورد بررسی قرار گرفته و تأکید می‌شود که شهروندی تنها به جایگاه قانونی و یا شأن و منزلت اجتماعی بستگی ندارد، بلکه به دسترسی به منابع اقتصادی و اجتماعی هم مربوط است. در این‌گونه رویکردها به عنوان مثال به تأثیرات آموزش بر شکل‌گیری شهروندی اشاره شده و از نابرابری آموزشی به عنوان عاملی یاد می‌شود که در پدید آمدن نابرابری و آزرده شدن وجدان شهروندی مؤثر بوده که مانع مشارکت می‌شود. آموزش به عنوان پدیدآورنده دانش پایه، مهارت‌ها و نگرش‌ها، تقویت‌کننده وجدان شهروندی و مشارکتی و آموزش مدنیت، باعث ظهور و تثبیت شهروندی جدید شده و نقش مهمی در شکل‌گیری شهروندی در کشورهای دموکراتیک دارد. از نظر دل‌پاز^۳، وجدان شهروندی معادل اعتقاد راسخ به شهروند بودن است و موضوعاتی چون شناخت حقوق و وظایف شهروندی، دولت به عنوان مسئول اعطای حقوق و وظایف از طریق اعمال قوانین و سیاست‌ها و تشخیص مشروعیت را به عنوان عناصر وجدان شهروندی برمی‌شمارد. دولت نقش اساسی در پدید آمدن وجدان شهروندی دارد، زیرا اگر دولت با افراد به عنوان شهروند رفتار ننماید، آنان قادر نخواهند بود که وجدان شهروندی را توسعه دهند (دل‌پاز^۳، ۲۰۰۸).

شهروندی با رویکرد روان‌شناختی هم که به رعایت عزت‌نفس و فردیت شهروندان تأکید دارد، به این بخش از برجسته بودن هویت فردی در چارچوب فرهنگ شهروندی اشاره می‌کند و در رویکرد جامعه‌شناختی توجه و مراعات نقش و شئون اجتماعی افراد جامعه مد نظر است که در یک رابطه دیالکتیکی بین مردم و حکومت شکل می‌گیرد. به همان نسبت که دولت و نهادهای رسمی موظف به رعایت حقوق شهروندی افراد هستند، مردم نیز باید در انجام تکالیف خود در رابطه با حکومت و جامعه متعهد باشند. در صورت تحقق این دو طیف از وظایف و حقوق متقابل، فرهنگ شهروندی شکل می‌گیرد که بر اساس تمام تعاریف، عنصر اصلی توسعه و انسجام اجتماعی خواهد بود. به تعبیری، امنیت شامل اجتماعی حقوق کلیه از برخورداری بر مبتنی که کامل شهروندی، رفاه اجتماعی، تأمین اجتماعی، آموزش و بهداشت همگانی و مانند آن است، به معیار اصلی همبستگی ملی تبدیل می‌شود (کیویستو^۳، ۱۳۷۸).

^۱ Oldfield

^۲ Joppke

^۳ De la paz

موریس جانوویتز^۱ با مرور تاریخی به مسأله شهروندی و بررسی کاربردهای مختلف آن توسط رهبران، روشنفکران و افراد عادی سه‌گونه تعریف را از هم تفکیک می‌کند: ۱- شهروندی به صورت یک واژه توصیفی، تجربی - عینی شامل مجموعه تعهدات و حقوق مشخص واگذار شده به افراد شایسته بر یک دولت خاص مثل دولت - شهرهای دوران باستان و دولت - ملت در دوره معاصر^۲. شهروندی به صورت یک قضاوت اخلاقی دربرگیرنده مجموعه اخلاق و خصایل فردی به عنوان یک شهروند خوب و واقعی^۳ - شهروندی به صورت یک واژه تحلیلی مشتمل بر حمایت دولت از اعضای خود، ایجاد فرصت‌هایی از طرف دولت برای اعضا در زمینه مشارکت سیاسی. یا از دیدگاه مارشال شهروندی نوعی منزلت اجتماعی است که جامعه آن را به تمامی اعضا اهدا نموده و به موجب آن تمامی افراد از جایگاه، وظایف و حقوق برابر که توسط قانون حمایت و تثبیت شده برخوردارند (توسلی، ۱۳۸۲: ۴۰).

در بحث فرهنگ شهروندی نیز سه نوع حقوق شهروندی از دیدگاه مارشال تعریف شده است: ۱- حقوق مدنی و شهروندی مدنی که عبارت از حقی است که امکان تملک دارای‌ها، التزام به قراردادهای آزادی‌های حزبی و آزادی فکر و اندیشه را فراهم می‌کند^۲. حقوق سیاسی و شهروندی سیاسی که عبارت است از حقوقی که امکان مشارکت مردم را در تصمیمات عمومی کشور با تشکیل احزاب سیاسی و برگزاری انتخابات فراهم می‌کند^۳ - حقوق اجتماعی و شهروندی اجتماعی که عبارت از حقوقی است که امکانات رفاهی حمایتی از فرد و خانواده‌های آسیب‌پذیر را به منظور ایجاد تعادل در زندگی رفاهی آن‌ها فراهم می‌آورد و شامل کمک‌های مالی و رفاهی به افراد مسن، معلول و افراد و خانواده‌های بیکار، فراهم آوردن شرایط مساوی بهره‌مندی امکانات آموزشی، مسکن و سلامتی برای همه اعضای جامعه است (فتحی، ۱۳۹۱: ۱۷۳).

هریت و آلن سیزر^۲ در تحلیل ابعاد شهروندی بیان می‌کنند که شهروندی دارای چهار بعد است: بعد مدنی، بعد سیاسی، بعد اجتماعی و اقتصادی و بعد فرهنگی. بعد مدنی شهروندی به شیوه زندگی شهروندان که به طور معمول در راستای هدف‌های آزادمنشانه جامعه است، اشاره دارد، بعد سیاسی شهروندی به طور عمده شامل حق رأی و مشارکت سیاسی شهروندان است. بعد اجتماعی و اقتصادی شهروندان به ارتباط بین افراد در یک موقعیت اجتماعی و همچنین به مشارکت در یک فضای باز سیاسی اشاره دارد (فتحی و ارجاگاه، ۱۳۸۸: ۱۱).

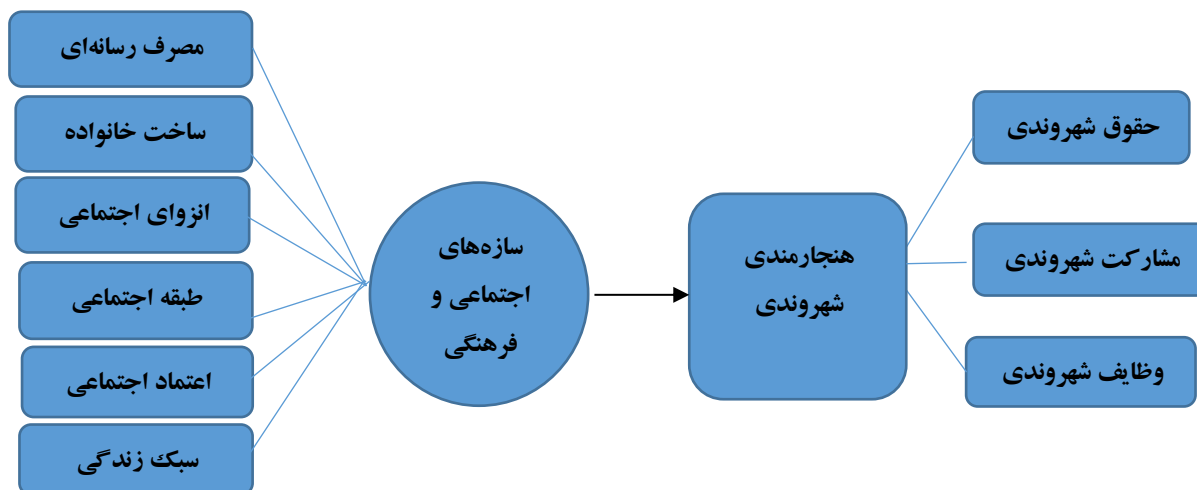
در عصر حاضر شهروندی یک ضرورت اجتماعی است که به صورت سازه‌ی اجتماعی ناشی از بسترهای اجتماعی و فرهنگی جامعه همراه با تنوع فرهنگ‌ها، معانی مختلفی را در جامعه شکل می‌دهد؛ بر این اساس شهروندی یک نوع قرارداد متقابل اجتماعی و یک سلسله حقوق متقابل دولت بر مردم و مردم بر دولت است (عاملی، ۱۳۸۰: ۱۶۸).

به طور کلی نظریه‌های رایج، شهروندی را مفهومی به هم پیوسته از حقوق و وظایف مدنی، سیاسی و اجتماعی می‌دانند که به مثابه نوعی پایگاه، شأن و عضویت اجتماعی به تمامی افراد جامعه اعطا شده و فارغ از تعلقات طبقاتی، نژادی، قومی، مذهبی و اقتصادی همگان را یکسان و برابر فرض کرده است. در واقع این مفهوم افراد را واجد حق برخورداری از تمامی امتیازات، منابع و مزایای حاصله از جامعه می‌داند و نهایتاً مسئول، مکلف و موظف به مشارکت در جامعه‌ای که در آن زندگی می‌کنند، محسوب می‌کند. توجه و تأکید همزمان بر حقوق و مسئولیت‌های شهروندی و روابط متقابل این دو، تا آنجا اهمیت دارد که آمارتیا سن از آن به عنوان عمده‌ترین موتور توسعه یاد می‌کند. سن مؤلفه‌های حقوق شهروندی را ذیل پنج دسته از آزادی‌ها می‌گنجاند که شامل آزادی‌های سیاسی، امکانات اقتصادی، فرصت‌های اجتماعی، تضمین وضوح و شفافیت و بالاخره امنیت حمایتی می‌شوند و گرچه در نگاه او این آزادی‌های ارتباط عمیقی با توسعه دارند، اما تأکید او بر هر نوع آزادی که تنها بر آزادی متکی بر مسئولیت است. به باور سن اقتصاد و توسعه مبتنی بر آزادی، مفهوم و دیدگاهی مسئولانه است و نه انفعالی و انسان‌ها نباید دریافت‌کنندگان

^۱ Morris Janowitz

^۲ Herbdt and Sears

بی تفاوتی‌های برنامه توسعه باشند. بنابراین می‌توان گفت تأکید، ترویج و گسترش آزادی در معنای حقوق متکی بر مسئولیت‌های شهروندی و نه صرفاً حقوق، به نوعی هم هدف توسعه خواهد بود و هم خود ابزاری برای توسعه؛ به عبارتی دیگر توسعه به منزله گسترش شهروندی سیاسی، مدنی، اجتماعی و فرهنگی است (گل‌بهارى و همکاران، ۱۳۹۹: ۲۹۸).



شکل ۱- مدل تحلیلی پژوهش

فرضیات پژوهش

به نظر می‌رسد بین مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.
 به نظر می‌رسد بین ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.
 به نظر می‌رسد بین انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.
 به نظر می‌رسد بین طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.
 به نظر می‌رسد بین اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.
 به نظر می‌رسد بین سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.

روش‌شناسی تحقیق

منطق حاکم بر روش‌شناسی تحقیق حاضر مبتنی بر استراتژی قیاسی و روش تحقیق کمی است. طرح‌های قیاسی به طور کلی به طرح‌هایی اطلاق می‌شود که با اتخاذ رویکرد قیاسی - فرضیه‌ای و تعیین چارچوب نظری از پیش تعیین شده صورت می‌پذیرند. در این پژوهش هدف این است که هنجارمندی شهروندان شهر بروجرد که در قالب مسئولیت‌پذیری شهروندی، حقوق شهروندی و مشارکت شهروندی معنا پیدا می‌کند و سازه‌های اجتماعی و فرهنگی مؤثر بر هنجارمندی شهروندی که عبارت از مصرف رسانه‌ای، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی، طبقه اجتماعی و اقتصادی، اعتماد اجتماعی و سبک زندگی می‌باشد، از طریق مصاحبه با پرسشنامه ساخت یافته مورد سنجش قرار گیرد. بنابراین با استفاده از تکنیک پیمایش و با ابزار پرسشنامه داده‌های کمی جمع‌آوری شد و با استفاده از نرم افزار اسپس اس اس^۱ نتایج مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

جامعه و نمونه آماری تحقیق

جامعه آماری در این پژوهش شهروندان ۶۴-۱۵ سال ساکن در شهر بروجرد است و با استفاده از فرمول کوکران ۳۸۴ نفر به عنوان

^۱ spss

نمونه آماری انتخاب شدند. انتخاب نمونه‌ها با استفاده از نمونه‌گیری خوشه‌ای چند مرحله‌ای صورت گرفت.

روایی و پایایی تحقیق

ابزار پرسشنامه در این تحقیق دارای اعتبار یا روایی صوری و پایایی است. پرسشنامه دارای روایی صوری است، بدین معنا که تعدادی از متخصصان و صاحب‌نظران کلیت آن را در جهت پاسخگویی به هدف اصلی تحقیق تأیید نموده‌اند. به منظور سنجش پایایی قسمت‌های مختلف پرسشنامه که هر کدام متغیری واحد را مورد سنجش قرار داده است از تکنیک ضریب آلفای کرونباخ استفاده شده است. نتایج بدست آمده بر اساس جدول شماره ۱- نشان دهنده‌ی وجود پایایی در حد قابل قبول یا خوب برای قسمت‌های مختلف پرسشنامه است.

تعاریف سازه‌های تحقیق

سبک زندگی

سبک زندگی به مجموعه عملکردهایی گفته می‌شود که فرد آنها را به کار می‌گیرد که نه تنها نیازهای جاری او را برآورده می‌سازند، بلکه روایت خاصی را هم که وی برای هویت شخصی خود برگزیده است در برابر دیگران مجسم می‌سازد (گیدنز، ۱۳۸۷: ۱۲۰). در این تحقیق برای عملیاتی کردن سبک زندگی از شاخص‌های الگوی گذران فراغت، الگوی بازنمایی بدن، الگوی مصرف رسانه، الگوی تغذیه و الگوی خرید استفاده شده است.

مصرف رسانه‌ای

رسانه‌های جمعی به مجموعه وسایل ارتباط جمعی که در انتقال پیام به شکل‌های مکتوب، سمعی و بصری به مردم نزدیک و دور دست، با سرعت هرچه بیشتر نقش دارند اطلاق می‌گردد؛ خواه در سلطه دولت باشد یا نباشد. شاخص رسانه‌ها ارتباطاتشان با جمع است (آقابخش، ۱۳۷۵: ۲۳۱). شاخص‌های مصرف رسانه‌ای در این پژوهش عبارتند از رسانه‌های خارجی و داخلی از قبیل تلویزیون ماهواره‌ای، تلویزیون داخلی، اینترنت، شبکه‌های اجتماعی و...

ساخت خانواده

خانواده به عنوان مجموعه‌ای از نقش‌ها و پایگاه‌ها که دارای روابط متقابل نسبتاً پایدار با یکدیگر هستند دارای ساخت است. در این تحقیق ساخت خانواده به عنوان کیفیت یا چگونگی روابط بین نقش‌های مختلف در درون خانواده تعریف شده است. بر اساس نوع روابط موجود میان نقش‌های مختلف در درون خانواده، به ویژه نقش‌های پدری، مادری و فرزندی می‌توان انواع متنوعی از ساخت را تشخیص داد. خانواده‌هایی که در آن‌ها روابط قدرت به صورت عمودی، افقی یا دو ردیفی است، خانواده‌هایی که در آن‌ها روابط گفتگو به صورت همه‌جانبه، چرخشی یا فاصله‌ای است. خانواده‌هایی که نوع روابط قدرت در آن‌ها به طور عمودی و بر پایه تسلط پدر (پدر سر) یا مادر (مادر سر)، است یا این که نوع روابط بصورت افقی است، خانواده‌هایی که نوع روابط بین افراد بر اساس سلطه‌گری، وابستگی شدید یا سهل‌انگاری است و خانواده‌هایی که نوع روابط آموزشی بر اساس استقلال آموزی، تسلط آموزی یا مراقبت آموزی است. خانواده‌هایی که نوع روابط بر پایه اجبار یا مشارکت بنا شده است (قاسمی، ۱۳۸۰: ۷۲). در این پژوهش برای سنجش ساخت خانواده از شاخص‌های روابط و چگونگی ارتباطات و تعامل بین اعضای خانواده استفاده شده است.

طبقه اجتماعی و اقتصادی

طبقه اجتماعی یکی از مهمترین متغیرها در تحقیقات اجتماعی است، پایگاه اجتماعی اقتصادی فرد بر فرصت های تحصیل، درآمد، شغل، ازدواج، سلامتی، دوستان و حتی انتظارات زندگی مؤثر است. با توجه به تعاریف و مفاهیم موجود در این زمینه می توان گفت که پایگاه اقتصادی اجتماعی شامل گروهی از افراد است که در بخشی از شاخص های عینی همچون تحصیلات، مشاغل و ثروت یا درآمد دارای موقعیت های تقریباً یکسانی هستند و شیوه زندگی کم و بیش یکسانی را دنبال می کنند و در نتیجه از منزلت اجتماعی بالنسبه یکسانی برخوردارند. در پژوهش حاضر از روش عینی برای سنجش طبقه اجتماعی و اقتصادی استفاده شده است. بدین ترتیب که مطابق با روش عینی، شاخص های درآمد، شغل پدر، شغل مادر تحصیلات پدر، تحصیلات مادر و نوع منزل مسکونی به منظور پایگاه اجتماعی اقتصادی افراد در جامعه مورد مطالعه مورد استفاده قرار می گیرد، همچنین از آنجایی که در کلیه تحقیقات معتبر صورت گرفته پیرامون طبقه اجتماعی و اقتصادی از شاخص شغل یا پایگاه شغلی نیز استفاده می گردد. در تحقیق حاضر نیز مرتبه شغلی افراد به عنوان یکی از مهم ترین شاخص های تعیین طبقه اجتماعی و اقتصادی افراد در نظر گرفته شده است.

اعتماد اجتماعی

اعتماد عبارت است از تمایل فرد به قبول ریسک در یک موقعیت اجتماعی، که این تمایل مبتنی بر حس اطمینان به این نکته است که دیگران به گونه ای که انتظار می رود عمل نموده و شیوه ای حمایت کننده در پیش خواهند گرفت. به تعبیر فوکویاما، اعتماد انتظاری است که در یک اجتماع منظم، صادق و دارای رفتار تعاونی خود را نشان می دهد (شارع پور، ۱۳۸۳: ۷۲). در این پژوهش از شاخص های اعتماد بنیادی، اعتماد بین شخصی و اعتماد تعمیم یافته برای سنجش سازه اعتماد اجتماعی استفاده شده است.

هنجارمندی شهروندی

شهروندی مقوله ای درباره عملکرد افراد است به گونه ای که در یک جامعه دموکراتیک بتوانند در محیط خود و محیط اجتماعی دیگران اثرگذار باشند. شهروندی را می توان عضویت در یک دولت و ملت با حقوق و تعهدهای همگانی در یک سطح مشخص شده ای از برابری تعریف کرد. (غفاری نسب و همکاران، ۱۳۹۵: ۱۳۸). در این پژوهش هنجارمندی شهروندی به واسطه شاخص های مسئولیت پذیری شهروندی، حقوق شهروندی و مشارکت شهروندی مورد سنجش قرار گرفته است.

روش تجزیه و تحلیل داده ها

الف) روش توصیفی:

در این پژوهش با استفاده از روش های آماری توصیفی اعم از جداول توزیع فراوانی، درصد و محاسبه شاخص های گرایش مرکزی و انحرافی به بررسی هر یک از متغیرهای مورد نظر تحقیق پرداخته شده است.

ب) روش استنباطی:

از آزمونهای آماری متناسب (ضریب همبستگی پیرسون و ضریب رگرسیون با استفاده از نرم افزار SPSS استفاده شده است.

جدول ۱- مقدار ضریب آلفای کرونباخ متغیرهای تحقیق

متغیر	ضریب آلفای کرونباخ
هنجارمندی شهروندی	۰/۸۶
مصرف رسانه ای	۰/۷۸

متغیر	ضریب آلفای کرونباخ
ساخت خانواده	۰/۸۲
انزوای اجتماعی	۰/۸۰
طبقه اجتماعی و اقتصادی	۰/۸۷
اعتماد اجتماعی	۰/۸۴
سبک زندگی	۰/۸۹

نتایج جدول ۱- نشان می‌دهد ضریب آلفای کرونباخ همه متغیرهای مستقل و وابسته پژوهش بالاتر از ۰/۷ و قابل قبول می‌باشند.

یافته های پژوهش

یافته های توصیفی

یافته های تحقیق

در این قسمت توصیفی از پاسخگویان در رابطه با متغیرهای اصلی تحقیق ارائه شده است. نمونه آماری این تحقیق، ۳۸۴ نفر از شهروندان شهر بروجرد می‌باشد. به لحاظ جنسیتی ۰/۵۲ از نمونه آماری زن و ۰/۴۸ مرد می‌باشند. به لحاظ سنی نمونه آماری در ده گروه سنی طبقه‌بندی شده‌اند. ۱۴/۶ درصد از پاسخگویان در گروه سنی ۱۵-۱۹ سال قرار گرفتند، ۱۸/۱ درصد در گروه سنی ۲۰-۲۴ ساله، ۱۵/۴ درصد در گروه سنی ۲۹-۲۵ ساله ۱۵/۱ درصد در گروه سنی ۳۴-۳۰ ساله، ۱۴/۳ درصد در گروه سنی ۳۹-۳۵ ساله، ۵/۴ درصد در گروه سنی ۴۴-۴۰ ساله ۴/۱ درصد در گروه سنی ۴۹-۴۵ ساله، ۵/۹ درصد در گروه سنی ۵۴-۵۰ ساله، ۳/۵ درصد در گروه سنی ۵۹-۵۵ ساله و ۳/۶ درصد در گروه سنی ۶۴-۶۰ ساله قرار گرفتند.

جدول ۲- رتبه‌بندی نمره هنجارمندی شهروندی

رتبه	فرآوانی	درصد فرآوانی	فرآوانی تجمعی
کم	۱۱۸	۰/۳۱	۰/۳۱
متوسط	۱۷۴	۰/۴۵	۰/۷۶
بالا	۹۲	۰/۲۴	
کل	۳۸۴	۰/۱۰۰	۰/۱۰۰

نتایج جدول ۲- نشان می‌دهد ۰/۳۱ درصد از شهروندان هنجارمندی شهروندی با رتبه کم دارند، ۰/۴۵ درصد از شهروندان، هنجارمندی شهروندی در حد متوسط دارند و ۰/۲۴ درصد از شهروندان هنجارمندی شهروندی در حد بالا دارند.

یافته‌های استنباطی

نتایج جدول ۱- نشان می‌دهد رابطه همبستگی مثبت و معناداری بین متغیرهای مستقل مصرف رسانه‌ای، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی، اعتماد اجتماعی و سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی وجود دارد، ولی بین طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی رابطه همبستگی معناداری وجود ندارد. همچنین نتایج جدول بیانگر رابطه همبستگی منفی و معناداری بین انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی می‌باشد.

ضرایب همبستگی بین متغیرهای مستقل و هنجارپذیری شهروندی

متغیرهای مستقل	شاخص آماری متغیر وابسته	ضریب همبستگی پیرسون (r)	سطح معنی داری (sig)	تعداد نمونه (n)
مصرف رسانه‌ای	هنجارمندی شهروندی	۰/۵۸	۰/۰۰۰	۳۸۴
ساخت خانواده		۰/۶۳	۰/۰۰۰	
انزوای اجتماعی		-۰/۴۲	۰/۰۰۰	
طبقه اجتماعی و اقتصادی		۰/۳۶۱	۰/۱۲۷	
اعتماد اجتماعی		۰/۶۷	۰/۰۰۲	
سبک زندگی		۰/۵۳	۰/۰۰۰	

آزمون فرضیه ۱- به نظر می‌رسد بین مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.
 با توجه به مقدار معناداری محاسبه شده بین دو دامنه که برابر با ۰/۰۰۰ است و چون این عدد کمتر از ۰,۰۵ است، لذا بین دو متغیر مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به نتایج جدول و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. همچنین نوع رابطه همبستگی مثبت و برابر ۰/۵۸ می‌باشد، به این معنا که هرچه مصرف رسانه‌ای بیشتر باشد، هنجارمندی شهروندی هم بیشتر است.

آزمون فرضیه ۲- به نظر می‌رسد بین ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندان رابطه معناداری وجود دارد.
 با توجه به مقدار معناداری محاسبه شده بین دو دامنه که برابر با ۰/۰۰۰ است و چون این عدد کمتر از ۰,۰۵ است، لذا بین دو متغیر ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به نتایج جدول و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. همچنین رابطه همبستگی ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی از نوع مثبت و برابر با ۰/۶۳ می‌باشد.

آزمون فرضیه ۳- به نظر می‌رسد بین انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.
 با توجه به مقدار معناداری محاسبه شده بین دو دامنه که برابر با ۰/۰۰۰ است و چون این عدد کمتر از ۰,۰۵ است، لذا بین دو متغیر ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به نتایج جدول و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. همچنین رابطه همبستگی از نوع منفی و برابر با -۰/۴۲ می‌باشد؛ به این معنا که هرچه انزوای اجتماعی بیشتر باشد، هنجارمندی شهروندی کمتر می‌شود.

آزمون فرضیه ۴- به نظر می‌رسد بین طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به مقدار معناداری محاسبه شده بین دو دامنه که برابر با ۰/۱۲۷ است و چون این عدد بالاتر از ۰,۰۵ است، لذا بین دو متغیر طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود ندارد. با توجه به نتایج جدول و سطح معناداری بالاتر از

۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی تأیید و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی رد می‌شود.

آزمون فرضیه ۵ - به نظر می‌رسد بین اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به مقدار معناداری محاسبه شده بین دو دامنه که برابر با ۰/۰۰۲ است و چون این عدد کمتر از ۰,۰۵ است، لذا بین دو متغیر اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به نتایج جدول و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی تأیید می‌شود. همچنین رابطه همبستگی اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی از نوع مثبت و برابر با ۰/۵۷ می‌باشد.

آزمون فرضیه ۶ - به نظر می‌رسد بین سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد.

با توجه به مقدار معناداری محاسبه شده بین دو دامنه که برابر با ۰/۰۰۰ است و چون این عدد کمتر از ۰,۰۵ است، لذا بین دو متغیر سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به نتایج جدول و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی تأیید می‌شود. همچنین رابطه همبستگی سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی از نوع مثبت و برابر با ۰/۵۳ می‌باشد.

تحلیل رگرسیون چندگانه

در این پژوهش به منظور روابط چند متغیری چندگانه و بخش اثرات جمعی و همزمان متغیرهای مستقل بر متغیر وابسته پژوهش، تعیین همبستگی چندگانه بین متغیرهای مستقل با متغیر وابسته تحقیق و نیز بیان توان تبیین مدل‌های پژوهش از تکنیک تحلیل رگرسیون چندگانه استفاده شده است. با توجه به تعداد زیاد متغیرهای مستقل، از روش گام به گام یا مرحله به مرحله که روش مناسبی برای این امر می‌باشد استفاده شده است. در روش گام به گام اولین متغیر مستقل براساس بالاترین ضریب همبستگی صفر مرتبه با متغیر وابسته وارد تحلیل می‌شود، از آن پس سایر متغیرهای مستقل برحسب ضریب همبستگی در تحلیل وارد می‌شوند (سرمد و دیگران، ۱۳۸۲: ۹۳). در این روش احتمال دارد برخی از متغیرهایی که در مرحله اول دارای قدرت تبیین بالایی بودند در مراحل بعدی حذف شوند. در هر مرحله متغیر با متغیرهایی باقی می‌ماند که پس از تفکیک مشارکت متغیرهای مقدم بر آن‌ها دارای بیشترین مجذور همبستگی R باشد. هر مرحله با آزمون F مورد می‌گیرد (ساعی، ۱۳۸۱: ۱۷۹).

نتایج ذیل با توجه به مقدار سنجه آزمون F و معناداری آن در سطح اطمینان ۹۹ درصد نشان می‌دهد معادله رگرسیون معتبر و نتایج آن قابل تحلیل می‌باشد. ضریب همبستگی چندگانه پنج متغیر باقیمانده در تحلیل رگرسیون با متغیر وابسته ۰/۴۳۰ درصد می‌باشد که به معنای این است که ۰/۴۳۰ درصد واریانس هنجارمندی شهروندی به عنوان متغیر وابسته با متغیرهای مستقل مصرف رسانه‌ای، سبک زندگی، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی و اعتماد اجتماعی تبیین می‌شود و درصد باقیمانده به وسیله متغیرهای دیگری تبیین می‌شوند. با توجه به ضرایب رگرسیون هر یک از متغیرهای معادله رگرسیون که از ضرایب استاندارد شده (بتا) بوده و قابلیت مقایسه را دارند به ترتیب متغیرهای مصرف رسانه‌ای، سبک زندگی، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی و اعتماد اجتماعی بیشترین تأثیرگذاری را در تبیین واریانس هنجارمندی شهروندی را دارند.

جدول ۲۳- تحلیل رگرسیون چند متغیره

ضریب همبستگی چندگانه (R): ۰/۵۹۱		مقدار (F): ۲۸/۵۸۶		ضریب تعیین (R^2): ۰/۴۳۰	
سطح معناداری (sig): ۰/۰۰۰		سطح معناداری (sig): ۰/۰۰۰		سطح معناداری (sig): ۰/۰۰۰	
متغیر	ضریب استاندارد شده (beta)	ضریب همبستگی چندگانه (R)	ضریب تعیین (R^2)	ضریب تعدیل شده (R^2)	سطح معناداری (sig)
مصرف رسانه‌ای	۰/۳۶	۰/۴۹۰	۰/۲۷۵	۰/۲۷۱	۰/۰۰۰
سبک زندگی	۰/۳۱	۰/۴۵۶	۰/۳۶۵	۰/۳۶۲	۰/۰۰۰
ساخت خانواده	۰/۲۴	۰/۵۷۲	۰/۴۱۸	۰/۴۱۲	۰/۰۰۰
انزوای اجتماعی	-۰/۱۶	۰/۴۲۳	۰/۳۴۷	۰/۳۴۱	۰/۰۰۰
اعتماد اجتماعی	۰/۱۲	۰/۳۲۹	۰/۳۲۴	۰/۳۱۹	۰/۰۰۰

بحث و نتیجه گیری

هنجارمندی شهروندی یک مکانیزم اجتماعی است که به مثابه عاملیت و تعهد هنجاری حول محور حقوق شهروندی و مسئولیت پذیری شهروندی عمل می‌نماید. در واقع هنجارمندی شهروندی به معنای عاملیت همزمان نسبت به حقوق و مسئولیت‌های شهروندی و روابط متقابل این دو است. هنجارمندی شهروندی این امکان را برای شهروندان فراهم می‌کند که از یک سو در راستای حقوق و امکان اثرگذاری آگاهانه بر سرنوشت خود و جامعه حرکت نمایند و از سوی دیگر یا مسئولیت‌پذیری نسبت به جامعه بر اساس نرم، انتظارات و هنجارهای جامعه، کنش و تعاملات چارچوب‌مند و هنجاری را سرلوحه خویش قرار دهند. هدف این پژوهش تحلیل سازه‌های اجتماعی و فرهنگی اثرگذار بر هنجارمندی شهروندی در بین شهروندان پروجرده می‌باشد. نمونه آماری پژوهش، ۳۸۴ نفر از شهروندان شهر پروجرده می‌باشد. ۵۲٪ از نمونه آماری زن و ۴۸٪ مرد می‌باشند. به لحاظ سنی نمونه آماری در ده گروه سنی طبقه‌بندی شده‌اند. ۱۴/۶ درصد از پاسخگویان در گروه سنی ۱۵-۱۹ سال قرار گرفتند، ۱۸/۱ درصد در گروه سنی ۲۰-۲۴ ساله، ۱۵/۴ درصد در گروه سنی ۲۵-۲۹ ساله، ۱۵/۱ درصد در گروه سنی ۳۰-۳۴ ساله، ۱۴/۳ درصد در گروه سنی ۳۵-۳۹ ساله، ۵/۴ درصد در گروه سنی ۴۰-۴۴ ساله، ۴/۱ درصد در گروه سنی ۴۵-۴۹ ساله، ۵/۹ درصد در گروه سنی ۵۰-۵۴ ساله، ۳/۵ درصد در گروه سنی ۵۵-۵۹ ساله و ۳/۶ درصد در گروه سنی ۶۰-۶۴ ساله قرار گرفتند.

داده‌های پژوهش نشان می‌دهد ۳۱٪ درصد از شهروندان هنجارمندی شهروندی با رتبه کم دارند، ۴۵٪ درصد از شهروندان هنجارمندی شهروندی در حد متوسط دارند و ۲۴٪ درصد از شهروندان هنجارمندی شهروندی در حد بالا دارند.

نتایج آزمون فرضیات نیز بیانگر این است که رابطه همبستگی مثبت و معناداری بین متغیرهای مستقل مصرف رسانه‌ای، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی، اعتماد اجتماعی و سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی وجود دارد، ولی بین طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی رابطه همبستگی معناداری وجود ندارد. همچنین نتایج پژوهش بیانگر رابطه همبستگی منفی و معناداری بین انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی می‌باشد.

یافته‌های پژوهش نشان می‌دهد بین دو متغیر مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی رابطه معناداری وجود دارد. با توجه به نتایج داده‌ها و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه مصرف رسانه‌ای و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. همچنین نوع رابطه همبستگی مثبت و برابر ۵۸٪ می‌باشد، به این معنا که هرچه مصرف رسانه‌ای بیشتر باشد، هنجارمندی شهروندی هم بیشتر است.

در خصوص رابطه ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی نیز با توجه به سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. رابطه همبستگی ساخت خانواده و هنجارمندی شهروندی نیز از نوع مثبت و برابر با ۰/۶۳ می‌باشد. همچنین در ارتباط با متغیر انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه انزوای اجتماعی و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. رابطه همبستگی نیز از نوع منفی و برابر با ۰/۴۲- می‌باشد؛ به این معنا که هرچه انزوای اجتماعی بیشتر باشد، هنجارمندی شهروندی کمتر می‌شود. در خصوص رابطه دو متغیر طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی نیز می‌توان گفت با توجه به نتایج داده‌ها و سطح معناداری بالاتر از ۰/۰۵، فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی تایید و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه طبقه اجتماعی و اقتصادی و هنجارمندی شهروندی کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه همبستگی بین متغیر اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی نیز با اتکا به نتایج داده‌ها و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. همچنین رابطه همبستگی اعتماد اجتماعی و هنجارمندی شهروندی از نوع مثبت و برابر با ۰/۵۷ می‌باشد و در نهایت با توجه به نتایج ضریب همبستگی و سطح معناداری کمتر از ۰/۰۵ می‌توان گفت فرضیه صفر مبنی بر عدم وجود رابطه بین سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی رد و فرضیه تحقیق مبنی بر وجود رابطه سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی تایید می‌شود. همچنین رابطه همبستگی سبک زندگی و هنجارمندی شهروندی از نوع مثبت و برابر با ۰/۵۳ می‌باشد.

نتایج ضریب همبستگی چندگانه پنج متغیر باقیمانده در تحلیل رگرسیون با متغیر وابسته ۰/۴۳۰ درصد می‌باشد که به معنای این است که ۰/۴۳۰ درصد واریانس هنجارمندی شهروندی به عنوان متغیر وابسته با متغیرهای مستقل مصرف رسانه‌ای، سبک زندگی، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی و اعتماد اجتماعی تبیین و پیش‌بینی می‌شود و درصد باقیمانده به وسیله متغیرهای دیگری تبیین می‌شوند. با توجه به ضرایب رگرسیون هر یک از متغیرهای معادله رگرسیون که از ضرایب استاندارد شده (بتا) بوده و قابلیت مقایسه را دارند به ترتیب متغیرهای مصرف رسانه‌ای، سبک زندگی، ساخت خانواده، انزوای اجتماعی و اعتماد اجتماعی بیشترین تأثیرگذاری را در تبیین واریانس هنجارمندی شهروندی را دارند.

با اتکا به نتایج پژوهش می‌توان گفت هنجارمندی شهروندی از سویی تحت تأثیر سازه‌های اجتماعی و فرهنگی ساخت و سامان می‌یابد و از سوی دیگر خود نیز در سازمان و ساخت‌دهی به سازه‌های اجتماعی و فرهنگی اثرگذار و ساخت‌دهنده می‌باشد. در واقع هنجارمندی شهروندی از سازه‌های مهم جامعه‌شناختی به شمار می‌آید که به مثابه تعادل، توازن، هماهنگی و هم‌افزایی بین حقوق و مسئولیت‌های شهروندی عمل می‌نماید و در این بین نقش ساخت خانواده تعاملی، مشارکتی و گفتگویی، همچنین رسانه‌های مسئولیت‌مدار و دیگر سازه‌های مهم جامعه‌شناختی از قبیل سبک زندگی و اعتماد اجتماعی در نهادینه شدن هنجارهای شهروندی و هنجارمندی شهروندی بسیار مهم و رهگشا خواهد بود. از این رو پیشنهاد می‌شود علاوه بر سیاست‌گذاری‌های اجتماعی و فرهنگی که در راستای نهادینه شدن هنجارمندی شهروندی صورت می‌پذیرد، سیاست‌سازی‌های لازم در راستای هنجارمندی شهروندی و تسهیل‌گری به واسطه سازه‌های مهم و اثرگذار در حوزه خانواده، رسانه، سبک زندگی، اعتماد اجتماعی و ... جهت هم‌افزا کردن و نهادسازی‌های مؤثر در راستای توسعه و تکامل یخشیدن هرچه بهتر هنجارمندی شهروندی صورت گیرد.

منابع

آقابخش، علی (۱۳۷۵)، فرهنگ علوم سیاسی، تهران: اطلاعات و مدارک ملی ایران.

امین آقایی، مهرناز؛ زاهدی، محمد جواد و شیانی، ملیحه (۱۳۹۶)، بررسی ابعاد و تحلیل شهروندی فعال، مجله جامع‌شناسی ایران، ۱۸(۳)، ۳۷-۳.

اذانی، مهری؛ حاتمی، مجتبی و حاتمی، حسین (۱۳۹۰)، تحلیلی بر فرهنگ شهروندی در شهر یزد، مجله برنامه ریزی فضایی، شماره ۱، ۱۰۲-۸۱.

توسلی، غلامعباس و نجاتی حسینی، سید محمود (۱۳۸۲)، واقعیت اجتماعی شهروندی در ایران، مجله انجمن جامعه‌شناسی ایران، ۵(۲).

ساعی، علی (۱۳۸۱). تحلیل آماری در علوم اجتماعی، تهران: کیان مهر.

سرمد، زهره؛ بازرگان عباس و حجازی، الهه (۱۳۷۸). روش‌های تحقیق در علوم رفتاری، تهران: انتشارات آگه.

شارع پور، محمود (۱۳۸۲). بررسی سرمایه اجتماعی و حفظ آن، کتاب ماه علوم اجتماعی، ۳۶.

شربتیان، محمدحسن (۱۳۸۷)، تأملی بر مبانی فرهنگ شهروندی و ارائه راهکارهایی برای گسترش آن، فصلنامه فرهنگی- پژوهشی فرهنگ خراسان، ۲ و ۳(۸ و ۹)، ۱۵۴-۱۱۹.

جوادی، مریم؛ شیانی، ملیحه؛ محسنی تبریزی، علیرضا و ودیعه، ساسان (۱۴۰۱)، بررسی رابطه میان بی‌اعتمادی اجتماعی و مسئولیت‌گریزی شهروندی، مجله جامعه‌شناسی ایران، ۲۳(۱)، ۱۷۰-۱۴۸.

فالكس، کیث (۱۳۸۴)، شهروندی، ترجمه محمد تقی دلفروز، تهران: انتشارات کویر.

فتحی واجارگاه، کورش و واحدچو کده، سکینه (۱۳۸۸)، آموزش شهروندی در مدارس، چاپ اول، تهران: انتشارات کتابیران.

فتحی، سروش و ثابتی، مریم (۱۳۹۱)، توسعه ساختار سازمانی شهری و گسترش فرهنگ شهروندی، فصلنامه مطالعات شهری، ۲(۲).

غفاری نسب؛ قاسمی‌نژاد، محمد علی و مساوات، سید ابراهیم (۱۳۹۵)، پژوهش‌های جامعه‌شناختی فرهنگی شهروندی و هویت ملی: زنان شهر فیروزآباد، فصلنامه مطالعات ملی، ۶۶، سال هفدهم، شماره ۲، ۱۴۶-۱۲۹.

قاسمی، وحید (۱۳۸۰)، گونه‌شناسی و تبیین فرهنگ سیاسی دانشجویان، پایان‌نامه دکتری جامعه‌شناسی، دانشگاه اصفهان، دانشکده ادبیات و علوم انسانی

قایدگیوی، فرود؛ حقیقتیان، منصور و بهیان، شاپور (۱۳۹۸)، تحلیل رابطه هویت ملی و پایبندی به فرهنگ شهروندی: مورد مطالعه کلان شهر شیراز، فصلنامه مطالعات ملی، ۲۰(۱)، ۱۰۴-۷۹.

گل‌بهار، ندا و رجب‌لو، علی (۱۳۹۹)، بررسی آموزش شهروندی در کتب درسی تعلیمات اجتماعی مقاطع سوم تا نهم با تأکید بر ساختار جدید آموزشی ۳-۳-۶.

گیدنز، آنتونی (۱۳۸۷)، تجدد و تخصص: جامعه و هیت شخصی در عصر جدید، ترجمه ناصر موفقیان، نشر نی.

رحیمی، محبوبه (۱۳۸۶)، بررسی میزان درک از شهروندی در بین دانشجویان دانشکده‌ی ادبیات و علوم انسانی، دانشگاه فردوسی، دانشکده ادبیات و علوم انسانی، مشهد.

عاملی، سعیدرضا (۱۳۸۰)، تعامل جهانی شدن، شهروندی و دین، نامه علوم اجتماعی، ۹(۱۸)، ۱۷۵-۱۵۰.

مجبی، بهرام (۱۳۸۴)، فلسفه حقوق بشر؛ گفتار چهاردهم: حقوق اساسی و حقوق شهروندی، نشریه پرتو مهر، ماهنامه اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان، ۸۶، ۱۰-۴.

محمدی، محمد علی؛ شیانی، ملیحه و روشن‌فکر، پیام (۱۳۸۹)، عوامل مرتبط با هویت شهروندی در شهر تهران، فصلنامه علمی پژوهشی رفاه اجتماعی، سال دهم، شماره ۳۸.

محمودی، محمدتقی (۱۳۹۰)، تحلیل محتوای کتاب‌های درسی تعلیمات اجتماعی دوره راهنمایی تحصیلی از منظر نوع رویکرد آموزش شهروندی، فصلنامه پژوهش در برنامه ریزی درسی، ۲(۱-۲)، ۱۰۸-۹۶.

- Akar, Bassel (2012), Teaching For Citizenship in Lebanon: Teacher Talk About the Civic Classroom, Teaching and Teacher Education, Vol. 3, No, 28, PP 470-480.
- Alabas, Ramazan (2010), primary school students conceptions of citizenship, Prosocial and Behavioral Science, Vol. 1, No. 2. PP. 2528-2532.
- Coposescu, S. (2011), «Aspects of Identity Construction in The Context of Globalization», Bulletin of The Transilvania University of Brasov, Series VII: Social Sciences, Vol. 4(53), No.2.
- Deschamps, Jean-Claude & Devos, Thierry (1998) "Regarding the relationship between social identity and personal identity", In Stephen Worchel: Francisco J. Morales; Dario Paez; Jean-Claude Deschamps (eds.) Social identity: International Perspectives London: Sage.
- De la Paz, Gabriel (2008) Citizenship Identity and Social Inequality www.civiced.org/pdfs/delaPazGabriel.
- Faulks, K (2000) Citizenship. New York: Routledge
- Gergen, Kenneth J. (1996) Technology and the Self: From the Essential to the Sublime. Constructing the Self in a Mediated World, London: Sage.
- Gergen, Kenneth J. (1996) Technology and the Self: From the Essential to the Sublime. Constructing the Self in a Mediated World, London: Sage.
- Loukysyte, Aleksandra and Derek Avery (2010), The Effect of citizenship dissimilarity and national pride on attitudes toward immigrants: Investigating mediators and moderators of intergroup contact, International Journal of Intercultural Relations, Vol 34, No 6, PP 629- 641.
- Isin, Engin F. and Patricia K. Wood (1999) Citizenship and Identity, London: Sage.
- Tajfel, Henri; Turner, John (1979) "An Integrative Theory of Intergroup Conflict" in Austin, William G.; Worchel, Stephen; The Social Psychology of Intergroup Relations. Monterey, CA: Brooks-Cole. pp. 94-109.
- Joppke, Christian (2007) Transformation of Citizenship: Status, Rights, Identity.
- Oldfield, A. (1990) Citizenship And Community: Civic Republicanism And The Modern World, London: Routledge.
- Wang, Jen and Chak-Keung Wong (2011), Understanding organizational citizenship behavior from a cultural perspective: An empirical study within the context of hotels in Mainland China, International Journal of Hospitality Management, Vol 30, No 4, PP 845-854.